

Hà Nội, ngày 24 tháng 02 năm 2010

**Kính gửi: Ban soạn thảo Luật Khoáng sản sửa đổi
Bộ Tài nguyên và Môi Trường**

Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature) là tổ chức khoa học công nghệ hoạt động trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, bảo tồn thiên nhiên và phát triển bền vững ở Việt Nam. Trung tâm được thành lập theo quyết định của Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam; được Bộ Khoa học Công nghệ cấp chứng nhận hoạt động khoa học và công nghệ. Các nội dung hoạt động của Trung tâm gồm có: truyền thông môi trường, giáo dục môi trường, quản trị tài nguyên, nghiên cứu và phân biện chính sách và pháp luật môi trường.

Trong lĩnh vực khoáng sản, Trung tâm ủng hộ chủ trương của Nhà nước về hạn chế khai thác và xuất khẩu khoáng sản dạng thô, dự trữ và tiết kiệm khoáng sản cho phát triển lâu dài, không vì lợi ích kinh tế trước mắt mà khai thác khoáng sản bằng mọi giá gây ô nhiễm và huỷ hoại môi trường, ảnh hưởng tiêu cực đến đời sống của nhân dân. Trung tâm cho rằng yêu cầu thống nhất quản lý chặt chẽ và hiệu quả hoạt động khoáng sản ở Việt Nam là hết sức cấp bách. Vì thế, Luật Khoáng sản (sửa đổi) phải thể hiện được tính nghiêm minh của pháp luật nhà nước trên tất cả các lĩnh vực của hoạt động khoáng sản, ngăn chặn hiện tượng tài nguyên quốc gia bị khai thác và sử dụng lãng phí, trái pháp luật, không minh bạch.

Trung tâm đánh giá cao Ban soạn thảo Luật khoáng sản tổ chức lấy ý kiến đóng góp cho dự thảo luật lần này. Một số ý kiến, nội dung có trong đề xuất của Trung tâm cho bản dự thảo lần 2 đã được ghi nhận trong bản dự thảo lần 3. Dưới đây Trung tâm tiếp tục xin gửi đến Ban soạn thảo một số nhận xét, góp ý cụ thể cho bản dự thảo lần 3 của Luật khoáng sản (sửa đổi).

Nhận xét chung, về mặt cấu trúc, các nội dung dự thảo luật đã được bố trí theo chương, mục một cách hợp lý. Về nội dung, dự thảo lần 3 này đã sửa đổi và bổ sung khá nhiều nội dung mới, phù hợp và cần thiết hơn so với lần 2 như: Độc quyền xin cấp giấy phép khai thác khoáng sản, Điều kiện hành nghề thăm dò khoáng sản, Quy định chi tiết về điều kiện hành nghề và tiêu chuẩn đối với giám đốc điều hành mỏ. Rõ ràng, dự thảo lần 3 đã qui định chặt chẽ hơn quyền lợi và trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân có liên quan trong hoạt động thăm dò, khai thác và chế biến khoáng sản. Tuy nhiên, để tiếp tục hoàn chỉnh dự thảo lần 3, Trung tâm kính đề nghị Ban Soạn thảo nghiên cứu, xem xét, điều chỉnh một số quy định, khoản mục và nội dung sau đây:

Điều 4: Đề nghị bổ sung giải thích từ ngữ cho “định giá quyền hoạt động khoáng sản”, “đầu giá quyền hoạt động khoáng sản”, “chuyển nhượng quyền hoạt động khoáng sản”, và “khai thác tận thu”.

Điều 6: Đề nghị giữ lại nội dung của Khoản 5, Điều 6 trong Bản thảo lần 2 và bổ sung Quy định chính sách về “Khuyến khích tổ chức chính trị xã hội, tổ chức kinh tế, tổ chức xã hội, đơn vị vũ trang nhân dân và mọi công dân tham gia giám sát việc thực hiện chính sách khoáng sản và hoạt động khoáng sản theo quy định pháp luật”.

Đề nghị bỏ nội dung “Dự án khai thác gắn liền với chế biến tại chỗ khoáng sản ở vùng có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn” tại Khoản 3.

Điều 7 (Khoản 1): Đề nghị bổ sung thêm từ “chế biến” và sửa đổi lại như sau: “Tài nguyên khoáng sản phải được bảo vệ, thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng hợp lý, tiết kiệm và có hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững kinh tế - xã hội trước mắt và lâu dài”.

Đề nghị bổ sung nguyên tắc công khai thông tin về nguồn thu, chỉ ngân sách nhà nước từ hoạt động khoáng sản; các thông tin liên quan đến hoạt động khoáng sản mà không trái với quy định của pháp luật về bí mật nhà nước.

Điều 9:

Khoản 1: Đề nghị luật phải quy định rõ tỷ lệ trích nguồn thu tối thiểu hàng năm của nhà nước từ hoạt động khai thác và chế biến khoáng sản cho địa phương để hỗ trợ phát triển kinh tế-xã hội ở địa phương nơi có khoáng sản được khai thác, chế biến và ổn định sản xuất, đời sống cho nhân dân nơi có khoáng sản được khai thác, chuyển biến phải thay đổi nơi cư trú, nơi sản xuất.

Khoản 2: Cần bổ sung nội dung “đào tạo nghề” vào bản thảo lần 3 và đổi thành “... phải ưu tiên đào tạo và sử dụng lao động địa phương vào hoạt động khai thác, chế biến khoáng sản và các dịch vụ khác có liên quan”.

Khoản 3: Cần quy định rõ chủ thể (là doanh nghiệp) có trách nhiệm bồi thường, hỗ trợ, tái định cư cho các tổ chức và cá nhân đang sử dụng đất hợp pháp bị thu hồi để thực hiện dự án khai thác, chế biến khoáng sản (...)

Khoản 4: Nên thay cụm từ “Khuyến khích các tổ chức, cá nhân khai thác, chế biến ...” bằng cụm từ “Yêu cầu các tổ chức, cá nhân khai thác, chế biến ...”

Điều 10: Về nội dung quản lý nhà nước về khoáng sản, đề nghị bổ sung khoản quy định về “Ban hành quy định pháp luật và giám sát các tổ chức, cá nhân hoạt động khoáng sản về thực hiện hoàn nguyên và bảo vệ môi trường trong hoạt động khoáng sản”.

Điều 16 (Khoản 1) Yêu cầu phải áp dụng công nghệ khai thác, chế biến khoáng sản phù hợp là không thống nhất với quy định tại Khoản 3, Điều 7 về nguyên tắc áp dụng công nghệ khai thác, chế biến tiến tiến phù hợp để nâng cao tối đa hệ số thu hồi khoáng sản chính.

Điều 27: Đề nghị thay cụm từ “rừng đặc dụng” trong mục (b) khoản (1) thành “các khu bảo tồn” để phù hợp với nội dung của Luật Đa dạng sinh học thông qua ngày 13 tháng 11 năm 2008 và có hiệu lực từ ngày 1 tháng 7 năm 2009.

Mục (đ), Khoản (1) đề nghị bổ sung nội dung sau vào cuối câu: “...và các công trình trọng điểm quốc gia”.

Điều 28: Nên giữ lại nội dung Điều 28 Quy định về khu vực có khoáng sản độc hại như trong bản dự thảo lần 2.

Điều 32 (Khoản 2): Cần bổ sung thêm quy định bắt buộc tổ chức, cá nhân được phép hoạt động khoáng sản có trách nhiệm bồi thường thiệt hại (bên cạnh các trách nhiệm về đầu tư cải tạo, nâng cấp, tu bổ, xây dựng mới) cơ sở hạ tầng nơi dự án hoạt động khoáng sản.

Điều 35 (Khoản 2): Đề nghị bổ sung thêm một nguyên tắc về phối hợp quy hoạch khoáng sản giữa cấp trung ương và địa phương, giữa các bộ, ngành cùng cấp.

Điều 51: Đề nghị bổ sung quy định các tổ chức, cá nhân được phép khai thác khoáng sản có nghĩa vụ công bố công khai các thông tin hoạt động khoáng sản không thuộc danh mục quy định bí mật nhà nước.

Điều 59: Đề nghị chuyển nội dung điều 59 về “khai thác tận thu khoáng sản” thành một mục giải thích từ ngữ của điều 4.

Điều 64 (Khoản 2): Đề nghị bổ sung thành “Cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành quyết định đóng cửa mỏ sau khi nghiệm thu kết quả thực hiện đề án đóng cửa mỏ và phục hồi môi trường sau khai thác.”

Đề nghị khác: Luật Khoáng sản (sửa đổi) cần phải có nội dung quy định về “khoáng sản chiến lược” nhằm quản lý, bảo vệ và dự trữ cho chiến lược phát triển kinh tế-xã hội và an ninh quốc phòng dài hạn.

Trên đây là một số nội dung góp ý cho Dự thảo lần 3 Luật Khoáng sản (sửa đổi), Trung tâm Con người và Thiên nhiên kính trình Ban soạn thảo Bộ Tài nguyên và Môi trường nghiên cứu, tiếp thu và chỉnh sửa. Chúng tôi mong được tham gia trao đổi và chia sẻ với Ban soạn thảo trong quá trình sửa đổi luật này.

Mọi thông tin liên quan xin vui lòng gửi về địa chỉ:

Trung tâm Con người và Thiên nhiên

Địa chỉ: Số 3, ngách 55, ngõ 61, Trần Duy Hưng, Hà Nội

Điện thoại: 04 3556-4001 Fax: 04 3556-8941

Email: policy@nature.org.vn

Trân trọng cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên

- Lưu VT

TRUNG TÂM CON NGƯỜI VÀ THIÊN NHIÊN

GIÁM ĐỐC

Trịnh Lê Nguyễn